

ლუკა დვალისვილი

შანას ქართველთა გეპირსიტყვიერების თემატური
თავისებურება

2015 წლის 3-12 აგვისტოს ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან “გარე საქართველოში“ (მე-19 საუკუნის 70-იანი წლების ქართული პუბლიცისტიკის ტერმინი — ლ. დ.) თურქეთის შავიზღვისპირეთში, ქართველებით კომპაქტურად დასახლებულ რეგიონებში, ისტორიული, ლიტერატურულ-კულტურული, ენობრივი, ფოლკლორულ-ეთნოგრაფიული მასალების შესაგროვებლად ვიმყოფებოდით პროფ. ა. ნიკოლეიშვილი, პროფ. ს. კუპრაშვილი, ასოც. პროფ. გ. ქამუშაძე და ასოც. პროფ. ლ. დვალისვილი. მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენი ექსპედიციის მარშრუტი ხშირად ძალიან მასშტაბური იყო, გადაადგილება გვიწევდა ძალიან დიდ მანძილზე, ზოგჯერ დღეში 500 კმ, ვფიქრობ, დალლა მაინც არავის უგრძენია, იმდენად ამადლევებელი, ამადლებული, ემოციური და შთაბეჭდავი იყო ისტორიის ავბედობის გამო რამდენიმე საუკუნით მოშორებულ თანამემამულეებთან შეხვედრა. ჩვენმა ექსპედიციამ საინტერესო მასალები ჩაიწერა დაბა მურდულიდან მოყოლებული, ვიდრე ქალაქ სინოპამდე. სხვადასხვა დასახლებიდან წამოსულს ერთდროულად ორი გრძნობა მოგვცება: ერთი, რომ “გარე საქართველოში“ მცხოვრებ თანაფესველთა ეროვნულ-მამულიშვილური მუხტი ჯერ კიდევ მტკიცეა და ლიტერატურულ-კულტურული ურთიერთობები ჯერ კიდევ ნედლია, რაც იმის გარანტია, რომ მომავალში მაინც აღმავლობის გზას დაადგება. და მეორე: ზოგ ადგილებში, როგორც ქართველებით კომპაქტურად დასახლებულ სოფლებსა და ქალაქებში, ისე საკმაოდ სწრაფად განვითარებულ თურქეთის რესპუბლიკის გლობალიზაცია-ურბანიზაციის წამლეკავ ტალღებში მეჩხრად შემორჩენილ ჩვენს თანამემამულეთა ინდიფერენტული დამოკიდებულება წინაპართა ფესვებისა და ქართული იდენტობის მიმართ, ნამდვილად პოზიტიურ განწყობას ვერ ქმნის და ხვალის უკეთესობის რწმენით ვერ აღავსებს ქართველების სულიერ-მატერიალური აღორძინებით დაინტერესებულ ადამიანს.

ქართველი მოღვაწეები, განსაკუთრებით “თერგდალეულთა“ ეპოქიდან მოყოლებული, უდიდესი სიფრთხილით, სისათუთით, უფროსი ძმის განსაკუთრებული რუდუნებითა და ყურადღებით იყვნენ გამსჭვალულნი “სამუსულმანო“ საქართველოს მიმართ. ილია ჭავჭავაძე, აკაკი წერეთელი, გიორგი წერეთელი, სერგეი მესხი, ნიკო ნიკოლაძე, ივანე მაჩაბელი, იაკობ გოგებაშვილი, ალექსანდრე ყაზბეგი, გრიგოლ გურიელი, მოგვიანებით ზაქარია ჭიჭინაძე, ნიკო მარი, ალექსანდრე ცაგარელი, თედო სახოკია, ილია ჭყონია და მრავალი სხვ. “ივერიის“ 1879 წლის № 4-ში გამოქვეყნებული კორესპონდენცია -“ზმა ბათომიდან“, - იუწყებოდა: **“ბრძოლა მთა-ბარში, წინ და უკან, ოთხივე კუთხივ. ბრძოლა შეუწყვეტელი, პირისპირ უთვალავი მტრებისა სამშობლოს თავისუფლების დასაცავად“**. ეს ის ადგილია,

სადაც ყოველი კუთხე მოფენილია **“სუროთმოძღვრების მშვენიერი ნაშთებით”**. წერილის ავტორი აფრთხილებს სახელმწიფოს მესვეურებსა და ქართველ საზოგადო მოღვაწეებს, რომ ახლად შემოერთებულ აჭარაში, არასწორი საკადრო პოლიტიკით შეწუხებულ მოსახლეობას, ოსმალთა ემისრები, განსაკუთრებით სასულიერო პირები, მშობლიური ადგილებიდან აყრასა და ოსმალეთში გადასახლებას ურჩევდა. აქ ხელმძღვანელებად მოგვევლინენ: **“ძველი სამოქალაქო სამსახურიდან კაიკაცობისთვის გაგდებული “ჩინოვნიკი,” კაიკაცობისთვის გაკრეჭილი მღვდელი, აფიცირი, რომლის ენა ისეა გაწაფული ერთი რიგის ლოცვა-კურთხევაში... აქტიორი, ამხანაგობიდან გაპარული ვაჭარი და სხვ.”** სამწუხაროდ, იმ დროს ამ პროპაგანდას ხშირ შემთხვევაში მნიშვნელოვანი წარმატებები ჰქონდა და მოსახლეობის ერთმა ნაწილმა მამაპაპური ადგილები მიატოვა და თურქეთში გადასახლდა. წერილის ავტორი მთავრობას შეახსენებს გერმანიის მიერ ელზას-ლოტარინგიის შეერთების ფაქტს და მიუთითებს, რომ მიუხედავად იმისა, რომ ამ მხარეში მოსახლეობა ძირითადად გერმანულენოვანი იყო, მთავრობა მაინც დიდი სიფრთხილით მოქმედებდაო. დღევანდელი თურქეთის რესპუბლიკაში თავის დროზე იძულებით ემიგრირებული ქართული მოსახლეობის დიდი ნაწილი რუსეთ-თურქეთის 1877-78 წლების ომის შემდგომი პერიოდიდანაა გადასახლებული. სხვადასხვა წყაროში დღევანდელ თურქეთში მცხოვრებ ჩვენს თანამემამულეთა რიცხოვნების შესახებ განსხვავებული ციფრებია დასახელებული, მაგრამ ყველა ეს რიცხვი შთამბეჭდავია და 3-5 მილიონ ადამიანამდე მერყეობს (ზოგჯერ ბევრად მეტი რაოდენობაა დასახელებული — ლ.დ.).

საბედნიეროდ, საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ, თურქეთში მცხოვრებ ჩვენს თანამემამულეებთან კულტურულ-ეკონომიკური კავშირები გააქტიურდა. ამ მხრივ დიდი მუშაობა მიმდინარეობს ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტსა და აკაკი წერეთლის ქუთაისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში (შენიშვნა: საინტერესო წიგნები: **უცხოეთში შექმნილი ქართული პოეზიის ანთოლოგია, ქუთაისი, 2014; ანთოლოგია გამოსაცემად მოამზადეს და სათანადო კომენტარები დაურთეს პროფესორებმა ავთანდილ ნიკოლეიშვილმა და ნესტან კუტივაძემ. მურად შაჰინი (ძნელაძე), უნიველ ქართველთა ზეპირსიტყვიერი ტექსტები, ქუთაისი, 2016; წიგნი გამოსაცემად მოამზადა და სათანადო კომენტარები დაურთო პროფესორმა ავთანდილ ნიკოლეიშვილმა და სხვ).**

ჩვენს ნაშრომში წარმოვადგენთ თურქეთის შავიზღვისპირეთის, ქართველებით კომპაქტურად დასახლებულ, განსაკუთრებული სილამაზისა და ადგილმდებარეობის დაბას, ფაცას; აქაურ ქართველთა ზეპირსიტყვიერი ნიმუშებსა და მათ მხატვრულ-მეტაფორულ და თემატურ თავისებურებებს.

ფაცაში, ისევე როგორც თურქეთის რესპუბლიკის უმეტეს ნაწილში, ძირითადად რუსეთ-თურქეთის 1877-78 წლების ომის შემდეგდროინდელი მუჰაჯირთა შთამომავლები ცხოვრობენ. სასიამოვნოა, რომ უმეტესმა მათგანმა, გამორჩევით ძველმა და საშუალო თაობამ, იცის ქართული ენა, ეროვნულობისა და იდენტობის ყველაზე მძლავრი ბაზისი. უმრავლესობა არცთუ გამართული ქართულით საუბრობს, თუმცა ბევრ მათგანს, აზრის მშობლიურ ენაზე გადმოცემა

და გაგება არ უჭირს. ფაცელ ქართველთა დიდი ნაწილი ამაყობს თავისი წარმომავლობით, რაც დიდ იმედს აჩენს, რომ დღეს არც თუ მყარად შენარჩუნებული ნაციონალობის ხერხემალი, ქართული ენა, ამ კუთხეში აღორძინდება და მხარის დედა საქართველოსთან კულტურული ურთიერთობების განმტკიცებას შეუწყობს ხელს. აქაურ ქართველებს აინტერესებთ ქართული კულტურა და ხელოვნება. ამის უშუალო მაგალითს ბევრს ნახავს დაინტერესებული მკვლევარი. მაგ., სოფლის დასაწყისში მდებარე სასაუზმის მეპატრონეს - ახმედ ბეჟანის ძეს თავისი ხელით საკმაოდ ლამაზად გადაუწერია “ვეფხისტყაოსნის” რამდენიმე სტროფი და ასევე ძალიან დახვეწილად, ლამაზი კალიგრაფიით შეუდგენია ქართული და შესაბამისი თურქული თარგმანით ქართული ანდაზები და მოხდენილი გამოთქმები. ახმედის თქმით, **“ჩემი ბაბუა 120 წელიწადის წინ მოხულა, ბათომიდან, გვარადან თუ სამებიდან მოვა არ ვიცი, მაგრამ იქა რომ ბეჟანისძენი არიან კვირიკეში, გვარაში, სახელ ქობულეთში იმასთან წავედი, დევლაპარაკე. სულ ჩემი ამხანაგები არიან. იქაურობა ძალიან კაი ვიცი... მიხარია, რომ ქართული ვიცი”** (ფაცა. 5 აგვისტო. 2015 წელი).

ახმედი სასიამოვნო კილოთი, ღიმილით კითხულობს ქართულ ანდაზებს და ხშირად შემოგვხედავს, ჩვენი რეაქცია აინტერესებს. მაგ: - **“რაც დათესავ, იმას მოიმაკი. ნუ გასცინი სხვასა, გადანდება თავსა. ელაპარაკე მეგრელს, თავი დაარტყი კედელს. გასკდა იმან, სააკაშვილმან, სააკაშვილი ჩვენ სოფელში მოვიდა. მე ვუთხარი მაგას ...გადაკვდა, რა იქნა ამდენი სიცილი თქვა”**.

ფაცელთა ზეპირსიტყვიერებაში, ისევე როგორც ზოგადად ქართულში, სჭარბობს სოციალურ-საყოფაცხოვრებო, არცთუ იშვიათად რელიგიური, სიყვარულისა და ზოგადსაკაცობრიო თემები.

ისევე როგორც ბევრ კოლორიტულ ქართულ სოფელში, აქაც ჰყავთ გამორჩეული სახალხო მთქმელი, მაგ., ნნ წლის მუქერემ მესხიძე, რომლის პიროვნებითაც ბევრი აქაური თავს იწონებს და ამ სიტყვაუხვ სახალხო მთქმელს სიყვარულით წარმოგიდგენს. მუქერემ მესხიძისგან 2015 წლის 5 აგვისტოს ჩავიწერეთ რამდენიმე ფოლკლორული ნიმუში, რომლებიც მცირე ვარიაციით დიდ სიახლოვეს ავლენს აჭარულ და შესაბამისად ანალოგიურ ქართულ ფოლკლორულ მასალებთან. მაგ.: “მესხიძე რასიმაი ბაღჩის დობეს აკეთებდა. პანტონო (შარვალი — ლ. დ.) გაფხრეწილი ჰქონებოდა, ნიფხავი უჩანდა. ორი ახალმწრილი (ვფიქრობთ, ახლადშეღერებული, წამოჩიტული - ლ. დ.) გოგონებ დუუნახიან და სიცილი დუუწყიათ. რასიმას დუუნახია გუგუების სიცილი და უთქვამს: **“რას იცინით გუგუებო, დობეს ვდობავ სანიორეთ, არ გამაფუჭოთ** (ალბათ, არ გამაბრაზოთ - ლ. დ.), ხან ერთ გიზამ ხან მიორეს“.

მუქერემ მესხიძეს, თურქულად (ერდოღან გუნემს) შეუთხზავს ფაცასა და მის მიმდებარე ტერიტორიაზე დასახლებულ, საქართველოდან გადასახლებულ ქართველთა გვარებისადმი მიძღვნილი სახასიათო, სახუმარო ლექსები, რომელსაც ერთად შეკრებილი ქართველები სიამოვნებით ისმენენ, ერთმანეთს ეხუმრებიან, ან მსუბუქად აქილიკებენ კიდევ. ეს ლექსები იმდენად პოპულარულია აქაურ ქართველებში, რომ, როგორც ჩანს, იმ გვარის წარმომადგენელმა ქართველებმა,

რომლთა გვარებიც ლექსში არ იყო მოხსენიებული სპეციალურად სთხოვეს თუ დაუკვეთეს მუქერემ მესხიძეს მათი გვარების შესახებაც დაეწერა ე. წ. **დაშმერობა**. შესაბამისად, მუქერემ 1995 წელს დაწერილი ლექსებისთვის იქვე მიუწერია გაგრძელება. აღნიშნული სახუმარო ლექსი, ვფიქრობთ, მრავალმხრივია საინტერესო. ჯერ ერთი, იგი ფაქტობრივად სრულყოფილად წარმოაჩენს აქ დასახლებულ ქართველთა მამაპაპისეულ გვარებს, მეორეც, ამ ხუმრობა-ქილიკობაში, მსუბუქ-ირონიული ფორმით, გვარებისა და პიროვნებებისთვის სახასიათო ბევრი არსებითი ინდივიდუალური ნიშანი, გენური კოდი და შტრიხია წარმოჩენილი, რასაც მხოლოდ გამჭრიახი მელექსის მეგობრულ-ცენზორული თვალი თუ შეამჩნევდა, თუ არადა, სხვა შემთხვევაში, უცხოთვის მის ლანდშაფტურ სოციალურ-ეკონომიკურ ნიუანსებში წვდომა და სრულყოფილი გააზრება ფაქტობრივად შეუძლებელი იქნებოდა. ლექსის ცალკეული გაუგებარი ადგილების გაშიფვრაში დაგვეხმარა თურქული ენის საუკეთესო მცოდნე, აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორი გიგა ქამუშაძე. მუქერემ მესხიძის ლექსები მნიშვნელოვანი ტოპონიმური, ეთნოგრაფიულ-ფოლკლორული, გეოგრაფიული და სახასიათო ენობრივი მასალის დამტვევია და ამიტომ სრულად წარმოვადგენთ.

დაშმერობა (დაწერილია 1995 წელს)

- 1) ქაბაღდალის ჩვენებური,
მიგახტინომემელური,
აი გვარია, იი გვარია,
არცეთი კაცია და ყველა ხარია.
- 2) ელიოლლუვითან კაცი,
იბრიქვიან ვითამ გვარით,
კაცობას ვერ დეიკავენ,
რუმ მოჰკიდო ზეიდან ჩვარით.
- 3) კაი გვარია მოწყობილი,
გოგეებიბაწაიკიბირი (ამაყი — გ.ქ.)
შეირგებენ და არ შაგარგებს,
იციან დუღლაიყუერილი.
- 4) ბაჭელიძე უკადრესია,
ზეიდან გადმოგიხედავს,
მან თუ ხიდი გეიარა,
ალარ შამოგიხედავს.
- 5) ინაშვილი ჰინოლლია,
არ მოუღივნო, გასწი იმგენ,
სიტყვას მოგცემ გიენდობი,
ფიშმანს (განანებს — გ.ქ) გაგხდის ჰამან მერმე.
- 6) გოლომანიძე შორ ქუეყანას,
აჭამონ და ყივნაყივნაი,

- ერი ვორინახვანგვაში,
დარჩენილია სულ უტიენაი.
- 7) მესხიდნები ლაშმერაი,
საქმეს ნახვარ ისტავლებენ,
მათ სარკეში ვერ გეიხედვენ,
შენ კი ჭკუვას გასტავლებენ.
- 8) მიქელაძე, ბიჭი, ბროვლია (ბევრია)
ერი ეშხიე ხუთი ევლია (ყოველ 5 სახლში ერთი ბანდიტია),
ლოცვაის კითხველს იქა ნახავ,
თუ უძღვები თხებს, დაჰკარგავ.
- 9) მახაროლლები არიან ორდი,
დუგავიანსაზი, გორდი.
სახში, კარში, მუშა არიან,
არ აქვან დუნიის დარდი.
- 10) მაჭახლები სიზმარშია,
მათ თავში ჯუგვა ეპრიანებიან,
არ იციან ჩემო ბუწიავე,
დაბადივიხან დუფრიალებიან.
- 11) გუმკლოველი ხალვაშოდლუ,
ვორ ძმას ქონდა ერი სახლი,
სოფლიანა საზღვარ ვლენ,
ვითამ არიან ქადა ძალი.
- 12) ბეჭიოლლები სანათქარია (ხელოვანია)
ყუველანი საქმეს იღრებიან,
ცხენზე კარქა შეჯდებიან,
ვირიდან გადმოიჯრებიან.
- 13) ჰირიაოლლები კია მათივინ,
სიცოცხლეს გარუნებენ ფორთხვით
ძალიან მარიფათელი არიან,
საღალს ზიდვენ დიდი გოდრით.
- 14) ბეშიქოლიბუიშვილი,
ბროვლი სიტყვა, ბროვლი ტყვილი,
საქმე თუ აქ, კაცათ დაქთლის,
ზურგს დიგიგსევ, განზე გაჭრის.
- 15) ქათამიძე სახელიძეთ,
გოგვები კაცს გასახელებს,
ბიჭებს პირზე დიდი მასკე,
არ გეწყინოს, თუ დაჰკარგე.
- 16) შავიშვილებ მამოისავენ,
უბედურია კაცი, ქალი.
ქუეყანაში ერთი იყო,
ისკენდერა ის დურსუნ ალი.
- 17) საქმე თუ გაქ ხახუტოლლებში,
აღრე გუყვები ტყეში,

სუ მთელი დიდი კაცი არიან,
კაიმაკობას იზმენ იალოვაში (ქალაქ იალოვას გამგებლები არიან).

18) უსტოღლები, რაფერ გითხრა,
შორიდან შამოსარებელი,
მიდამოში თუ გუარე,
მაშინ ხარ შასაბრალებელი.

19) ხანიგაძე ძულვის ფუხარა (ღარიბი)
ვერ მიგანტენს, ვერც მიხტება,
რასაც დასთლი, გზას ასწავლი,
ჩილიტო შიშა გახტება.

20) ოკრაბილოლი ოქროს ფერი,
არ ვარგა გლახა სათქმელი,
ერთი გლახა თუ გამოვდა,
კაი არი ვოზდათუთხმეტი.

21) გაგალოღლები ბეჭერუქლია (მოხერხებულია)
წულვას ურბას შუკერვენ,
მე გითხრა და დიმიწერე,
სიცოცხლეში გუდას ბერვენ.

22) მე მეგონა და მოვბოდე,
გაყუჩება არ ვარგება,
სულ მთელი თითო ვარდი ვართ,
ჩუვენჩუვენის ერთ ქვაბის ვართ.

(უფრო გვიან შეთხზული **ღაშმერობა**, 1995 წ):

1) სოსიოღლები ისე მოსულან,
ინსნობა (ადამიანობა) შუველში (ტომარაში) გამოჩენიან.
ბროვლიდა არ გეიდღუმბლება,
წულუვა ბათომში დარჩენიათ.

2) აჭარლები გავლან სენდერაზე,
ასში ერთი დარდლი მევორეს.
რაცხაფერ მოვდენ, ისე დარჩენ,
წაგადგება, არ გეგონოს.

3) ოთიოღლებისთვინ რას იტყვიან,
ჰიმაი ფიჩხზე არ წუხვდებიან,
მათ კაპჭანში მათ მოიხარშვენ,
არ დუძახო, ვერ მუსტრობიან.

4) თიხლოღლებიუტიხლო იყვენ,
გამოუზარდენ, მოუტყვენ სული,
ყუელამ საქმეს დუდვა გული,
ახლა ხელში აქვან პური.

5) ჰოჯაოღლეფში ჰოჯა არა,
არ იციან ფული სადა,
ყუელამ გოზენგილდოსტა (გამდიდრდა),

ზულაში (ზღვაში) რომ სიმინდი ამვა.

ნ)გოგიტიძეები სოფელს შუენის,

ჭკვიანია ბიჭი-გოგო,

ხანდახანა აფეცდებიან,

თუ მუზღვე დიდი როგო (სკის ბუკი).

ამრიგად, თურქეთის შავიზღვისპირეთის ქართველებით კომპაქტურად დასახლებული, განსაკუთრებული სილამაზისა და ადგილმდებარეობის დაბის, ფაცას ქართველთა ზეპირსიტყვიერი ნიმუშები ფრიად საინტერესო და კოლორიტულია. ისინი ახლოს დგას დედსაქართველოს შესაბამის ფოლკლორულ ძეგლებთან, თუმცა ხშირად ავლენს ამ კუთხისათვის ნიშანდობლივ მხატვრულ-მეტაფორულ და თემატურ თავისებურებებს.

დამოწმებული ლიტერატურა

ა. ნიკოლეიშვილი, ნ. კუტივაძე, 2014 - უცხოეთში შექმნილი ქართული პოეზიის ანთოლოგია, ქუთაისი. 2014, ანთოლოგია გამოსაცემად მოამზადეს და სათანადო კომენტარები დაურთეს პროფესორებმა: ავთანდილ ნიკოლეიშვილმა და ნესტან კუტივაძემ.

მ. შაჰინი, 2016 - მურად შაჰინი (ძნელაძე), უნიელ ქართველთა ზეპირსიტყვიერი ტექსტები, ქუთაისი, 2016., წიგნი გამოსაცემად მოამზადა და სათანადო კომენტარები დაურთო პროფესორმა ავთანდილ ნიკოლეიშვილმა.

LUKADVALISHVILI**THEMATIC PECULIARITIES OF GEORGIANS LIVING IN PATSA**

The subject matter of the article is the scientific expedition of Akaki Tsereteli State university professors Prof. A. Nikoleishvili, Prof. S.Kuprashvili, Assoc. Prof. G. Kamushadze, Assoc. Prof. L. Dvalishvili to “Outer Georgia” (Georgian publicistic term in 70s of 19th century L.D.) which is Black Sea coast of Turkey, densely populated regions by Georgians, the aim of the expedition was collecting historical, literary-cultural, linguistic, folk-ethnographic materials. Despite that fact that the scope of our expedition was too large, we had to move on huge distances, sometimes 500 km a day, I think none of us felt tired, as the meeting with our country people, living apart for several centuries was so exciting and emotional. Our expedition recorded interesting materials from Murguli settlement till the city Sinop.

While leaving different settlements you are followed by two kind of feelings at the same time: First, national spirit of our compatriots living in “Outer Georgia” is still alive and literary-cultural relations are still active, which might be the guarantee that it will bloom on the future. And the second: in some places, villages and cities compactly populated by Georgians, indifferent attitudes of some of our countrymen/ women in term of globalization-urbanization waves in fast developmental Turkey doesn't provide faith for better future people interested in spiritual-material uprisal of Georgians.

In verbal speech of Patsa people as well as in Georgian language generally social-domestic, religion, love topics also themes common to all mankind abound.

Like in every picturesque village, here you'll meet distinguished people's artist, e.g. 66 year old Mukerem Meskhidze, village residents are proud of him and introduce this talented poet with love. We recorded several folk examples from Mukerem Meskhidze in August 5, 2015, which largely resemble Adjarian and accordingly analogical Georgian folk materials with slight variations. Verbal poetry patterns after Georgians living in Patsa - a place with breathtaking beauty and special geographic area in Black Sea coast in Turkey, are very interesting and picturesque. They closely resemble to relevant folk patterns of mother Georgia but also they reveal fictional-metaphoric and thematic peculiarities specific for this region.